

Obecný spravodajca

Spišský Štiavnik XIV. 2017

4

Vážení spoluobčania

Vo víre udalosti, v spleti dní - hlavne tých pracovných, ale aj tých, ktoré nám bežný život ponúka aj do súkromia sme prežili veľmi pekné obdobie leta - už aj toho „babieho“ a po snehovej nádielke, ktorá nás prekvapila v uplynulú nedeľu máme už i po sviatku Všetkých svätých i po župných voľbách. Účasť našich občanov bola skoro úctyhodná v porovnaní s výsledkami na celom Slovensku a ja by som chcela možno aj touto cestou zablahoželať nášmu novému županovi PaedDr. Milanovi Majerskému, PhD. a všetkým zvoleným poslancom Prešovského samosprávneho kraja. Je tam veľa nových ľudí, trochu som prekvapená, že sa do zastupiteľstva neprebojoval ani jeden z kolegov starostov z nášho okresu. Verím však, že aj tí noví budú počas celých 5 rokov svojej pôsobnosti nápomocnými aj pre našu obec. A keď si niekto myslí, že aj tak tam nič pre nás neurobia - častokrát sa totiž stretávam aj s takýmto názorom, tak je to veľmi mylné tvrdenie, pretože jednou z najpodstatnejších vecí, ktoré má Prešovský samosprávny kraj v kompetencii je práve údržba štátnych ciest III. triedy - a ja poznamenávam, že cez našu obec vedú dve - 018157 a 018158 a práve zimná údržba bude o chvíľu rozhodujúca - však každý sa chce dostať

včas do práce aj cez zimné kalamity a ja len verím, že zima bude priechodná a mierna. Chcela by som poďakovať aj všetkým poslancom, ktorí nás doteraz každý rok podporili aj cez menšie projekty, ako bolo zavlažovanie nášho športového areálu - hracej plochy, nákup kosačiek a iné kultúrne projekty. Pre tých, ktorým sa to zdá málo, uvediem číslo 1 500 mil. € je rozpočet, ktorým disponuje naša Prešovská župa.

A že to bolo obdobie veľmi zaujímavé na udalosti tie pekné a ľudsky mimoriadne hodnotné, ale aj na tie, ktoré nám vniesli do života bôľ a smútok - o tom všetkom sa dočítate na stránkach nášho Obecného spravodajcu, ktorý sme sa snažili starostlivo pripraviť - možno aj preto s jeho vydaním za posledný štvrtrok trochu meškáme. Verím, že nám

to prepáčite, všetci členovia redakčnej rady sú hlavne zamestnaní ľuďia a prípravu článkov robia vo svojom voľnom čase, ktorého bolo naozaj vzhľadom na prípravu volieb a sviatok Všetkých svätých trochu pomenej. Trošku nás tiež zaskočilo, že ani po niekoľkých výzvach sa nám neprihlásil vyžrebovaný majiteľ bicykla - čakali sme doteraz a nakoniec sa členovia redakčnej rady rozhodli súťaž zopakovať.

A určite sa ani toto obdobie nezaobišlo bez problémov, či už v našom politickom, či celospoločenskom živote, nevynímajúc nové problémy na obecnej pôde. Nevyplývajú však iba v nedostatku pravdivosti, či etiky v jednaní s občanmi - hlavne tými, ktorí nám neďávno doručili petíciu proti rekonštrukcii zberného dvora v obci. Rozhodujúcim nástrojom vo vzájomnej komunikácii by malo byť práve svedomie a nie šírenie poloprávdy, ohováranie a znevažovanie práce celého obecného i stavebného úradu. Však aj dnes ráno sme „objavili“ pod Dubinou ďalšie nelegálne skládky stavebného odpadu. Skúste sa obzrieť - možno práve na vašej ulici bola opäť vymenená jedna strecha, alebo práve okná? Je tam naozaj všetko. A môžete byť spokojní - zberný dvor nebu-

(pokračovanie na strane 16)

Súťaž o bicykel - druhá šanca

Vážení občania, minulé číslo nášho Obecného spravodajcu bolo ocíslované a žrebované. Keďže ani po opakovanej výzve a zverejnení výherného čísla sa výherca neprihlásil, súťaž opakujeme.

Členovia redakčnej rady za prítomnosti notára vyžrebujú 22. novembra 2017 jedného výhercu, ktorý sa stane majiteľom bicykla. Preto je potrebné, aby ste si odložili tento výtláčok Obecného spravodajcu, ktorý bude slúžiť ako doklad k odovzdaniu výhry.

Číslo, ktoré vyžrebujeme zverejníme na webovej stránke obce a v obecnom rozhlase. V prípade, že sa majiteľ neprihlási, bicykel bude hlavnou výhrou do tomboly na Štiavnickom plese vo februári 2018.

Redakcia Obecného spravodajcu

Odišiel do večnosti vsdp. M. Mikula 2-3

Projekt - Európa pre občanov 4-10

Štolcova Hranovnica 11

Ušiel sa nám bronz 13

Úspechy našich hasičov 14-15

viac na www.spisskystiavnik.sk

Spoločenská kronika

III. ŠTVRŤROK 2017

Novorodenci

- Daniela Žigová
- Aneta Čonková
- Romana Čonková
- Dalibor Pačaj
- Diana Gaborová
- Fabián Kroščen
- Natália Žigová
- Milan Hlaváč
- Sandra Pačajová
- Miriam Pačajová
- Matin Žiga
- Dominka Pačajová
- Jasmína Pačajová
- Teodor Garčár
- Tobias Žiga
- Matej Juraško
- Zuzana Pokošová
- Tadeáš Žiga
- Vivien Mertová
- Viktor Žiga
- Vanesa Lacková
- Damián Hlaváč

Blahoželáme jubilantom

60 rokov

- Ľubomír Kacvinský, Slnčná
- Anna Mrázová, Mlynská
- Anna Čúzyová, Priečna

65 rokov

- Mária Pitoňaková, Hlavná

70 rokov

- Cyril Javorský, Mlynská
- Albert Hlaváč, Priečna
- Hana Odrobinová, Lúčna
- Štefan Rusiňák, Kvetná

75 rokov

- Cyril Mizera, Kvetná
- Jaroslav Javorský, Kvetná
- Terézia Bodorová, Priečna
- Mária Galiková, Kvetná
- Vilma Valentovičová, Slnčná
- Peter Jakubec, Kvetná

Prajeme im pevné zdravie!

Opustili nás

- Katarína Javorská
- Božena Pačajová
- Milan Hudzík
- Júlia Rusiňaková
- Ján Pavlík
- Dominika Pačajová

Demografické údaje

K trvalému pobytu sa v III. štvrťroku 2017 prihlásili štyria občania, odsťahovali sa piati obyvatelia.

(O.R.)

Odišiel do večnosti vsdp. Michal Mikula

V piatok 22. septembra 2017, zaopatrený sviatosťami, odovzdal Stvoriteľovi svoju dušu vsdp. Michal Mikula, v 78. roku života a 54. roku kňazstva.

Pôsobil ako kaplán v Spišských Vlachoch a v Poprade. V rokoch 1972 – 1976 spravoval expozi-

túru Svit, Lučivná, 1976 – 1984 bol správcom farnosti Poprad a zároveň prodekanom Popradského dekanátu. Od 15. 10. 1984 bol správcom farnosti v Spišskom Štiavniku a od roku 2005 tam bol farárom. Zo Spišského Štiavniku krátkodobo spravoval aj farnosť Vydriň. V rokoch 2002 – 2014 bol dekanom Spišskoštiavnického dekanátu. Bol tiež dlhoročným členom kňazskej rady a sudcom cirkevného súdu. V roku 2015

odišiel na dôchodok do rodiska. Posledné mesiace života prežil v Spišskej Kapitule.

Pohrebná svätá omša sa konala v pondelok 25. septembra 2017 o 13.00 v katedrále v Spišskej Kapitule. Pochovaný je na cintoríne v Spišskej Kapitule.

Requiescat in pace!

Smútočná rozlúčka starostky Bc. Márie Kleinovej

Vaša excelencia, otec biskup, vážené kňazské kolégium, vážená

zostáva.

Vo svojom vnútri cítim veľkosť

na zemi. Cez nich Boh, náš nebeský Otec dáva život až na veky.

PaedDr. Michal Mikula (autor foto: V. Noga)

smútiaca rodina, vážené smútočné zhromaždenie!

Svätý Ján Mária Vianney povedal: „Kňaz má kľúč od nebeských pokladov. Je božím správcom a hospodárom jeho dobier. Bez kňaza by smrť a utrpenie nášho Pána bolo bezvýznamné. Kňaz pokračuje v diele vykúpenia na zemi. Kňaz je láskou Kristovho srdca.“

Ale ako sa vyrovnáť s bolesťou a smútkom, keď zomrel kňaz? Kde hľadať slová útechy a sústrasti, ako sa zbaviť bolesti, keď vieme, že odchádza navždy? Hádám už iba slzám zverujeme svoju spoveď... a ostáva nové poznanie – že bol, že sme ho poznali, že sme ho milovali, že po sebe zanechal dielo, ktoré tu

a význam tohto okamihu, no na druhej strane sa mi naozaj už iba tlačia slzy do očí, pretože si uvedomujem, že toto sú posledné slová, ktoré môžem povedať nášmu pánovi dekanovi PaedDr. Michalovi Mikulovi.

Hovorí sa, že Boh stvoril človeka, aby do neho mohol umiestniť svoje dobro. Preto si človek vyberá povolanie, v ktorom môže oslavovať Boha a byť iným potrebný – ak svoje povolanie vykonáva podľa Božej vôle, bude šťastný. Vzácnosťou sú ľudia, ktorým vyberá povolanie sám náš Otec nebeský. A za kňazov si vyberá naozaj tých, u ktorých je predpoklad, že obetavou a statočnou prácou budú pomáhať ľuďom na niekoľko desaťročí tu

Týmto povolaním chce ubezpečiť všetkých kresťanov, že v kňazovi nenájdeme len človeka, ktorý ich bezvýhradne prijme, ktorý ich ochotne vypočuje, ktorý im prejaví úprimné sympatie, odpovie na otázky, na neistoty v ich svedomí, ale predovšetkým takého človeka, ktorý im pomôže obrátiť pohľad na Boha a prísť k nemu. A takýto dar sme dostali aj my Štiavničania, keď sme Vás v roku 1984 privítali ešte na starej fare.

Áno, boli ste súčasťou nášho farského spoločenstva, našej veľkej štiavnickej rodiny plných 31 rokov a za ten čas sme s Vami prežili veľa pekného, ľudského,

(pokračovanie na strane 3)

(pokračovanie zo strany 2)

nezabudnuteľného a popri tom všetkom sme cítili, že náš kňaz je skutočnou autoritou. Ako dekan Štiavnického dekanátu ste mali na starosti 10 farností - aj tu ste dokázali vydať zo seba všetko, čo ste počas štúdia i zo života načerpali - zo svojho umu, srdca, zo svojej mysle, ale predovšetkým z vašej neoblomnej viery. Tá dávala vašej životnej púti jas, silu a pevnosť.

Za krásne, záslužné, hodnotné roky - za hlboký vklad do duchovného i kultúrneho dedičstva obce Vám bola udelená v roku 2014 najvyššia cena obce Spišský Štiavnik.

Úprimné Pán Boh zaplať chcem vysloviť predovšetkým za všetky

Odvzdali ste za tie roky v Štiavniku možno viac, ako ste sám dostali, ovplyvnili ste mnoho ľudských životov, bojovali ste vždy za to, aby ľudia mohli byť múdrejší, ohľaduplnejší a lepší. Snažili ste sa hlavne prostredníctvom sviatosti zmierenia dať každému šancu a príležitosť - bez ohľadu na to, aký bol jeho pôvod, vek, príslušnosť.

Som rada, že veľkú časť vášho pôsobenia v našej obci sme prežívali spolu, že spolupráca s farským úradom a obcou bola vždy na veľmi dobrej úrovni a osvedčili ste sa aj ako zodpovedný člen krízového štábu obce. A tých mimoriadnych udalostí sme zažili naozaj dosť. Boli ste tiež dlhoročným členom kňazskej rady a sudcom cirkevného súdu.

Chcela by som sa pri tejto poslednej rozlúčke s Vami ešte raz za všetko poďakovať - za hodnoty, ktoré navždy poznačili naše srdcia. Ako správnych mariánov ste nás naučili neskutočnej láske a úcte k Panne Márie, ktorá je patronkou našej obce. Kapitál, ktorý sme od vás dostali sa budeme snažiť sústavne potvrdzovať, v rozumnej miere ponúkať a hlavne podľa neho žiť.

Chcela by som tiež vyjadriť úprimnú sústrasť vašim najbližším príbuzným, spolubratom kňazom, vašim najbližším priateľom a známym.

Dnešný deň rozlúčky nemusí byť preto iba pietnym, smútočným - nech je tiež impulzom posmeľujúcim na nové vykročenia, nové výzvy, ktoré dáva Pán.

Z obecného zastupiteľstva

» **6. zasadnutie OZ/18. 9. 2017**
OZ určilo a schválilo do návrhovej a mandátovej komisie Ing. Gabriela Chripka a Dušana Lacka a za overovateľov zápisnice Jána Koňu a Jaroslava Lacka. Mandátová a návrhová komisia OZ konštatovala, že bolo prítomných 6 z 9 poslancov (66 %) a OZ bolo uznášaniaschopné. OZ schválilo doplnený program a zobralo na vedomie kontrolu plnenia uznesení.

Obecné zastupiteľstvo prijalo uznesenie, že návrhu petície nevyhovuje z dôvodu, lebo zistený skutočný stav vecí, ktorý je predmetom petície, je v súlade s právnymi predpismi a operatívnym zámernom a v súlade s opatreniami kontroly na mieste zo Slovenskej agentúry životného prostredia nebol porušený zákon. Týmto Obec Spišský Štiavnik zastúpená starostkou obce a obecným zastupiteľstvom považuje celú záležitosť ohľadom predloženej petície za vyriešenú a ukončenú.

Obecné zastupiteľstvo obce Spišský Štiavnik: v súlade so Zmluvou o poskytnutí nenávratného finančného príspevku č. OPKZP-PO1-SC111-2016-10/60 (ďalej len „Zmluva o poskytnutí NFP“) a článkom 13 ods. 1 „ZABEZPEČENIE POHĽADÁVKY A POISTENIE MAJETKU“, Prílohy č. 1 Zmluvy o poskytnutí NFP Všeobecné zmluvné podmienky k Zmluve o poskytnutí nenávratného finančného príspevku, zabezpečenie prípadnej budúcej pohľadávky Poskytovateľa zo Zmluvy o poskytnutí NFP vo forme vlastnej blankozmenky a vystavenie vlastnej blankozmenky pre poskytovateľa Ministerstvo životného prostredia SR, Námestie Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava, IČO: 42 181 810 (ďalej len „Poskytovateľ“) v zastúpení Slovenská agentúra životného prostredia, Tajovského 28, 975 90 Banská Bystrica, IČO: 00 626 031, poštová adresa Slovenská agentúra životného prostredia, Sekcia fondov EÚ, Karloveská 2, 841 04 Bratislava 4, pre projekt s názvom: Zlepšenie nakladania s odpadmi v obci Spišský Štiavnik, kód projektu ITMS2014+:310011B454. Obecné zastupiteľstvo obec Spišský Štiavnik zároveň poverilo starostku podpísať Zmluvu

(pokračovanie na strane 4)

Pohrebná sv. omša (autor foto: N. Noga)

sviatosti, ktoré ste nám vyslúžili. Od krstenia našich detí, cez spoločné slávenia eucharistie, sviatosti zmierenia, manželstva až po sviatosti pomazania nemocných. Všetky deti, ktoré ste pri príchode krstili, už majú svoje rodiny, deti. Devy a mladíci, ktorých ste sobášili majú vnúčatá, tí ktorí Vás vítali v najlepších rokoch - z tých ste mnohých odprevadili na poslednú cestu.

Ďakujeme za citlivé hlásanie Božieho slova, za formáciu našich detí a mládeže - neúnavne počas príprav na prijatie sviatosti birmovania, za prípravu bohoslovcov. Taktiež úprimná vďaka za vaše úsilie pri výstavbe fary, zveľadení nášho chrámu, výstavbu Lurdskej kaplnky.

Čas a roky plynuli a my sme sa s Vami v roku 2015 rozlúčili - odišli ste do zaslúženého dôchodku do svojho rodiska do Dlhého nad Cirochou.

A v poslednom období sme sa dozvedeli, že sa Váš zdravotný stav zhoršil a že ste prekonalí ťažkú operáciu. Nikto však by nepripustil ani myšlienku, že je to naozaj také vážne. Každý z nás vedel, že aj keď prišli do vášho života zdravotné problémy, vždy ste sa s nimi vedeli chlapsky popasovať. A preto naša obec Spišský Štiavnik s veľkou bolesťou prijala nečakanú správu, keď nám Štiavnické zvony minulý týždeň veľmi smutne oznámili, že Vaša pozemská púť dňa 22. septembra skončila.

Netreba sa báť! Všetci poznáme známe slová sv. Otca Jána Pavla II. Už z toho, čo sme tu dnes počuli musíme vycítiť, že Pán Ježiš má naozaj rád tých, ktorí chcú nosiť jeho meno a byť jeho vyvolenými služobníkmi. Lebo tým dokáže dať oveľa viac, vie im dať seba samého.

Dar kňazstva je totiž najkrajším a najcennejším darom.

Nuž teda ostávajú s Bohom, pán dekan, nech je Vám Pán Boh milostivý. Nikdy na Vás nezabudneme!

(pokračovanie zo strany 3)

o vyplňovacom práve k blankozmenke a vlastnú blankozmenku na zabezpečenie prípadnej budúcej pohľadávky voči Poskytovateľovi podľa Zmluvy o poskytnutí NFP.

OZ schválilo žiadosť O. S., Spišská Nová Ves o kúpu pozemkov vo vlastníctve obce parcely č. 107/2, 107/3, 107/4, v k.ú. Spišský Štiavnik v zmysle zápisnice zo zasadnutia OZ zo dňa 22. 9. 2016, bod 13 a zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších dodatkov § 9a/8/ e/ z dôvodu hodného osobitného zreteľa /dlhodobé vlastníctvo.

OZ súhlasilo s umiestnením stávkovej kancelárie v prevádzke R & J Bar na základe žiadosti spoločnosti SYNOT TIP, a. s., Továrnska štvrť 1467/24, 059 51 Poprad-Matejovce na dobu neurčitú.

OZ schválilo návrh na vstup do záujmového združenia právnických osôb Spolužitie a Jekhetane Roma Slovakia.

Tiež schválilo žiadosť o poskytnutie finančného príspevku L. Ú., Spišský Štiavnik na zabezpečenie účasti S. Ú. na majstrovstvách SR v parkúrovom skákaní vo výške 300 €.

OZ zobralo na vedomie opätovné hlásenie Základnej školy Spišský Štiavnik o havarijnom stave strechy školskej jedálne pri ZŠ Spišský Štiavnik a doporučilo stavebnej komisii prejsť na možné riešenia tohto stavu.

OZ schválilo účasť Základnej školy Spišský Štiavnik vo výzve V základnej škole úspešnejší a zároveň schválilo spolufinancovanie 5 % vo výške 8019 €.

OZ schválilo rekonštrukciu obecného rozhlasu - doplnenie vo výške 1994,86 € na základe predloženej cenovej ponuky - havarijný stav, z rezervného fondu.

OZ neschválilo žiadosti adresované obci o sociálne výpomoci a žiadosti o drevo pre:

- a/ Jana Č., Spišský Štiavnik
- b/ Oľga P., Spišský Štiavnik
- c/ Miroslav P., Spišský Štiavnik
- d/ Jozef Č., Spišský Štiavnik
- e/ Blanka P., Spišský Štiavnik
- f/ Darina Ž., Spišský Štiavnik.

OZ v zmysle zápisu z finančnej kontroly Slovenskej agentúry

(pokračovanie na strane 5)

Projekt Europe for Citizens

Európa pre občanov, rozsiahlý projekt, ktorý sme pripravili pre zahraničných hostí aj pre našich občanov. Nosnou myšlienkou projektu bolo zapojenie občanov partnerských obcí v Maďarsku, Poľsku, Francúzku a Česku do rozvoja partnerstva. Partnerstvá pre obec znamenajú posilnenie jej medzinárodného postavenia, regionálneho rozvoja, ako aj spoločenského života svojich obyvateľov.

V rámci projektu bolo realizovaných niekoľko aktivít, ktorých úlohou bolo povzbudiť obyvateľov k účasti na európskom demokratickom živote.

Mgr. D. Šalát a Bc. M. Kleinová s účastníkmi v Kaštieli (foto: M. Javorský)

100 rokov ružencového spoločenstva

Vážené dámy, páni, vážení poslanci obecného zastupiteľstva, vážené kolegyně pani starostky, páni starostovia, milí naši hostia, vzácní zahraniční partneri, vážení spoluobčania!

Dovoľte mi, aby som Vás čo najsrdečnejšie privítala tu v sále Urbárskeho domu v Spišskom Štiavniku na oficiálnom otvorení prvého dňa osláv storočnice založenia ružencového spoločenstva v Spišskom Štiavniku. Som veľmi šťastná, že ste prijali naše pozvanie a chcem hneď v úvode vyjadriť presvedčenie, že tieto tri dni osláv a vlastne aj tie predošlé, ktoré v obci už od minulého piatku v rámci nového prežívame, nás trochu odvedú z každodennej reality a povznesú nás k vyšším myšlienkam, úvahám, emóciám...

Pretože slovo ruženec je odvodené z latinského „rosarium“ - záhrada ruží, pripomíname si záhradu ruží Panny Márie v Spišskom Štiavniku, ktoré tu pestujeme naozaj už 100 rokov. A tá naša skutočne rozkvitá. Hoci si ľudia v nej počas tých 100 rokov prežili časy rozkvetu i časy neprajné - vojny, mor a hlad, avšak práve vtedy sa do nej najviac utiekali a nachádzali v nej ochranu, povzbudenie a nádej, a hlavne presvedčili sa o sile modlitby v spoločenstve.

A ak už hovoríme o minulosti,

určite je dnes na mieste načítať ešte hlbšie, až do čias, keď naša obec vznikla.

Začala by som asi citáciou z knihy historika Spiša - vdp. Jána Vencka, nášho slávneho rodáka, ktorý v knihe „Dejiny Štiavnického opátstva“ hneď v úvode píše:

„Roku 1923 bolo tomu 700 rokov, keď štiavnické opátstvo začalo riadne účinkovať. Keďže dľa Klementa Alexandriinského „najkrajšia veda je poznať seba samého“ - myslím, že to platí aj o rodisku a vlasti, v ktorej žijeme. Všetci ľudia dychtia za dejepisom rodu a národa svojho, slušné je i nám poznať predkov. A veru hanba je pre občanov, ktorí svoju hlavu povestami naplňujú, ohľadom vlasti svojej však chcú ostať cudzími.“ A dnes, keď sme na prahu takmer 800-ročnice - o 5 rokov v roku 2023, rozhodli sme sa v súvislosti so spomínanými udalosťami trochu prebádať tú našu minulosť a zistili sme z ďalšieho pokračovania knihy, ale aj na základe iných bádání a iných historických faktov, že našu obec založili v roku 1223 cisterciáni.

Ján Vencko píše: „Zakladateľom rádu cistercitov je sv. Róbert, rodom šľachtic francúzsky, opát benediktínsky, ktorý chce obnoviť rehoľu sv. Benedikta, utiahol sa do lesov Cisteaux, po latinsky Cistercium pri francúzskom meste Dižón, kde s viacerými podobne

Otvorenie podujatia bolo v Kaštieli na mieste bývalého kláštora cisterciánov. Účastníci sa zoznámili s históriou našej obce a mali možnosť poprechádzať sa v krásnom parku s rybníkmi a zvieratami, ktoré sa tam nachádzajú. Spevom pod vedením p. Tokarčíka ich privítali speváci z Klubu dôchodcov.

Potom sa návštevníci presunuli do obce, kde v základnej škole pokračoval ďalší program.

zmýšľajúcimi rehoľníkmi založil nový kláštor. Pápež r. 1098 potvrdil novú rehoľu, ktorá menovala sa cisterciánskou. Rúcho mníchov bolo: biela tunika so šedou čukľou na hlavu, širokým čiernym škapuliarom, ktorý viažu remenným pásom. Cisterciti zakladajú kláštory svoje vzdialené od hluku svetského v dolinách. V dolinách je úrodnosť, tam sa rodí plný klas, dolina značí poníženosť. Tam sadte, sejte, kde voda hrkúta, ta je i tok milosti duševnej. Pritom nezabúdali ani na vedu. Nemali síce škôl verejných, ale v kláštorských tým lepšie mohli sa mnísi cvičiť vo vedách im vtedy potrebných. V každom kláštore bola knižnica - armarium - ktorej obsah sami obohacovali, hlavne v zime, keď odpočívali od poľnej práce. Ešte väčší účinok rádu bol na poli cirkevného umenia, hlavne staviteľstva, spevu a hudby. Stavby cisterciánske mnoho prispeli ku vývinu gotického slohu.

Rád ten dal Cirkvi 2 pápežov, 429 kardinálov, 800 arcibiskupov, 1400 biskupov.

A územie Hornádskej kotliny vyhovovalo uvedeným podmienkam na výstavbu kláštora práve v Spišskom Štiavniku. Prví mnísi v Štiavniku boli opátsky prior s niekoľkými kňazmi a bratmi laikmi z materského kláštora vo Wanhosci. Rodom boli Francúz,

(pokračovanie na strane 5)

(pokračovanie zo strany 4)

Poliaci, no našiel sa medzi nimi i Nemeč, - jednalo sa o významný kláštor pod patronátom samého kráľa a jednalo sa o zem spišskú, kde sa vtedy kolonizovali Nemci. Ku prvej najťažšej práci, hlavne k postaveniu budov prišli i bratia z iných Poľských kláštorov, hlavne z Koprzywnice. Rehoľníci ako Zemepánovia priatiahli k sebe tu nájdených praobyvateľov vo Vyderníku, pod Dubinou, Štiavnické sedliská, Hranovnický Stríž, hlavne ale v Teplici a Alcnove.

Cisterciti ako prvé urobili reguláciu Hornádu a postavili na ňom prvý mlyn. Najbližšie okolie vyklúčovali, aby domáce potreby svojou úrodou zaokryli. Prvý najpotrebnejší fundus instructus, dobytok, zbožie, náradie, doviezli so sebou z materského kláštora z Wanhosci. Panenská pôda hojne odmieňala usilovnú prácu. Les sa zriedil, dolina sa šírila, dobytok množil a v kaplnke ozývala sa vrúca chvála Bohu, vďaka dobrodincom a kuli sa

obce zo zahraničia, ktoré boli tiež založené cisterciánmi. Tým sme chceli nadviazať na slová už spomínaného Jána Vencka: „Minulosť má byť žiarou, pri ktorej svetle sa vyjasní budúcnosť, semenom, ktoré aj medzi rumami vyráža puky nového života.“ Naším cieľom bolo povýšiť túto oslavu na akciu medzinárodného významu, pretože naša spoločná minulosť nasmerovala možno aj práve túto chvíľu. Samozrejme, ako prví boli oslovení Poliáci z Wanchocka a potom ďalší – hlavne zo susedných krajín – z Česka a Maďarska, ktorých zástupcov chcem tu dnes medzi nami čo najsrdečnejšie privítať. V ďalšom programe budú mať priestor pozdraviť Vás a možno vnieť nové informácie o formovaní cisterciánskych kláštorov v Európe. A keď názov projektu je – Ruženec spája Európu, tak to vôbec nie je náhoda, lebo už z toho, čo som tu prečítala, alebo z prečítania celých dejín Štiavnic-

tých ľudí boli, čo všetko pre nás obyčajných ľudí urobili a vlastne až po 50-tich rokoch totality sme zistili, že naozaj sú prepotrební. Veď žijeme v časoch, keď sa kresťanské korene našej starej Európy podlamujú, keď denne bojujeme s otázkou migrácie, terorizmom. Som veľmi rada, že v nedeľu za účasti Vás všetkých odhalíme pamätník venovaný práve im a pán farár nám ho požehná. Verím, že toto miesto bude podobne ako náš kostol slúžiť nielen duchovným potrebám a modlitbám každého človeka, ale že prispeje k duchovnému blahu všetkých občanov. Nech tí, ktorí už nie sú medzi nami aspoň cez tú chladnú skalú pocítia teplo našej prítomnosti, nášho priateľstva a bratstva.

A aký je Spišský Štiavnik dnes? Keď sa obhliadnem vôkol, dovoľím si tvrdiť, že naša obec si vedie veľmi dobre. Podarilo sa nám zrealizovať niekoľko veľkých investičných projektov hlavne

(pokračovanie zo strany 4)

životného prostredia projektu Zlepšenie nakladania s odpadmi v obci Spišský Štiavnik v rámci opisu zistených nedostatkov doporučilo starostka obce vypracovať geometrický plán na zámenu pozemkov S. H., č. p. 278 a obecného pozemku v areáli bývalého Poľnohospodárskeho družstva, č. p. 4309/2.

(Za správnosť výpisu: O.R.)

Odišiel človek, Martin Slivka

Dňa 23. septembra uplynulo 15 rokov odo dňa, keď odišiel do večnosti etnograf, filmový dokumentarista, režisér a publicista Martin Slivka. Je autorom vyše dvoch stoviek dokumentárnych filmov, dvanástich vedeckých monografií, dvoch vysokoškolských skrípt, mnoho desiatok odborných štúdií a článkov vo filmovej i národopisnej tlači. Získal niekoľko vedeckých i akademických titulov (CSc., PhDr., doc. prof., DrSc.) a veľa ocenení na filmových festivaloch v Krakove, Karlových Varoch, Kroměříži, Olomouci, švajčiarskom Nyone, Bratislave, Čadci, štátne vyznamenanie „Rad Ľudovíta Štúra II. triedy“, ocenenie „Fra Angelica“ od Konferencie biskupov Slovenska a cenu „Čierny bocian“ za 13-dielny seriál o Rómoch: „Deti vetra“. Jeho dokumentárny film o pohrebných obradoch v Bulharsku: „Odchádza človek“ zaradilo UNESCO do Fondu svetového kultúrneho dedičstva. Podnikol vznik Filmovej a televíznej fakulty VŠMU v Bratislave a bol jej prvým dekanom. Bol uznávanou osobnosťou filmu a vedy. Ale predovšetkým osobnosťou ako priateľský, srdečný, húževnatý a veľkorysý človek. A túto najvyššiu formu osobnosti v ňom vytvorila jeho rodná obec Spišský Štiavnik, s jej pevnou tradíciou roľníckeho, kresťanského a rodinného života. Takto je to zachytené v knihe: „Ostáva človek Martin Slivka“, ktorá o ňom vyšla roku 2009; - autormi sú jeho kolegovia Rudolf Urc, Ingrid Mayerová a René Lužica: „V apríli roku 1929 prevzal rád verbistov do užívania letný kaštieľ spišských biskupov v Spišskom Štiavniku. Mnisi vyvíjali aj bohatú osvetovú činnosť vydávaním kníh a časopisov. Prvého novembra v tom istom roku sa v Spišskom Štiavniku

(pokračovanie na strane 6)

Mgr. A. Hudzíková privítala hostí chlebom a soľou

Bc. M. Kleimová, starostka obce (autor fotografií: M. Javorský)

pekne plány, ako celé územia čím skôr kultúrne podmaniť.

Rehoľníci pre prísne pôsty potrebovali rybníky, ktoré v čase neúrody chránili aj obyvateľstvo od hladu. Štiavnickí cisterciti použili k tomu dolinu potoka Štiavnik medzi Španým hájom a hradskou medzi hovorami. Keď pripomenieme, že v tom čase celý Španý háj bol dubový les a že rybníky boli aj z iných strán rozličným krovím a stromovím vôkol osadené, môžeme si predstaviť, jak malebné bolo celé okolie. Mimo týchto rybníkov boli ešte v doline hranovnickej, a v Bystrom a v Teplici, kde pestovali rozličné druhy pstruhov.“

Tolko z dejín a to je možno aj vysvetlenie, prečo sme pri príprave projektu na oslavu starostice založenia Ružencového spoločenstva do partnerstva povolali aj

keho opátstva musí všetkým byť jasné, že my sme tu mali „Európsku úniu“ už pred 800 rokmi. Tiež som sa tu dočítala, že už vtedy tu fungoval výmenný obchod. Poliáci prostredníctvom cisterciánov dodávali soľ do všetkých spomínaných, ale i ďalších kláštorov v celej Európe, až do pobaltských štátov. Tak sa veľmi teším, že sme sa po rokoch stretli „v našej Európe“. Som rada, že v rámci tejto oslavy v nedeľu odhalíme aj pamätník odvlečeným rehoľníkom, ktorí museli násilne opustiť kláštory počas tzv. „barbarskej noci“ z ideologických dôvodov, že ich znevážila ponižujúca ľahostajnosť a ničivý cynizmus. Títo ľudia boli pol storočia zbavení ľudskej dôstojnosti. Bez ohľadu na to, aby niekto skúmal a dal si otázku, kde by sme dnes bez

v oblasti životného prostredia a infraštruktúry hlavne z prostriedkov získaných zo štátneho rozpočtu SR, ale aj z prostriedkov EÚ. Som rada, že je sa za čím obzrieť a že naša obec dostala skoro nový kabát, ale sme ju aj zviditeľnili bližšiemu, ale aj širšiemu okoliu, regiónu, či na celom Slovensku, predovšetkým uvedením jej symbolov do života – erbu, vlajky, pečate. Dosiahli sme určitú úroveň v obci aj čo sa týka súkromného podnikania. Organizačná práca s tímom pracovníkov obecného úradu, dôraz na vzdelávanie, kultúru, duchovný život, práca s mladými ľuďmi, štandardná občianska vybavenosť, vytváranie podmienok na športové vyžitie, zmysluplné využívanie

(pokračovanie na strane 6)

narodil Martin Slivka. Prvé knihy a časopisy objavil u svojho otca. Odvtedy ich vášnivo zbiera a nakupoval po celý život.

Spišiak nemôže nebyť poznamenaný krásou kostolíkov spišskej gotiky či dedinských obydli, ale aj vznešenosťou sviatočných roľníckych odevov a zdedených zvykov rodného kraja. Spišiak Martin to všetko vnímal intuitívne, keď bol ešte malým šarvancom. Tí neúnavne vyvádzali, občas za to vyobšľívajú otcovým šindľom, matkinou varechou, v horších prípadoch aj remeňom. Pred čiernavou, valiacou sa v lete od Tatier sa chlapi posmeľovali veršikom: „Moja hlava z kameňa, ňebojí še harmeňa!“

Rodina Slivkovcov bola veľmi citovo spätá. Nikdy neraňajkovali a neobedovali každý osve. Otec ako hlava rodiny mal pri stole svoju stoličku za vrchostolom. I keď nebol prítomný, nikto si na jeho miesto nesadol. To bola úcta voči rodičom. Tí boli veľmi pracovití, vychovávali svoje deti: štyroch synov a dve dcéry k úcte. Hovorievali, že s „ďakujem a prosím“ prejdú celý svet. Od rodičov pochytil Martin zmysel pre poriadok a neúnavnú túžbu po učení, po knihách. Učiteľ Zachar presvedčil otca, že Martin musí ísť do škôl.

Do meštianky a potom do gymnázia v Spišskej Novej Vsi dochádzal Martin vlakom. V tom čase ho zaujímalo všetko, dychtivo čítal lexikóny, nosil si vždy jeden hrubý zväzok so sebou do vlaku. Veľmi chcel ísť na štúdiá. No všetko sa zamotalo.

V zime roku 1945 prechádzal cez Spiš vojnový front. Ustupujúci Nemci rekvirovali kone na odvoz zbraní. Aj Slivkovcom vzali mladú kobyľku. Otec vtedy už ležal ťažko chorý. 15 ročný Martin zašiel pred obecnú budovu, kde boli kone uviazané. Hladkal kobyľku akoby na rozlúčku a pritom ju nenápadne odviazal. Potom zašiel za roh a odtiaľ do nej hodil snehovú guľu. Kobyľka sa splašila a utiekla domov. Nemci už nemali čas hľadať ju, a tak ostala u svojich gazdov.

Ale potom prišli zase krasnoarmejsci, a tí tiež potrebovali kone. Martin so susedom museli voziť na saniah municie až k Liptovskému Mikulášu, kde stál front niekoľko týždňov, lebo tam bol liehovar. Rusi dvakrát mesto dobyli, ale alkoholom opojení ho znova stratili. Až na tretíkrát dobyli Mikuláš československí vojaci pod vedením generála Ludvíka Svobodu. Pri vození

(pokračovanie zo strany 5)

voľného času, podpora a pomoc starším spoluobčanom, podpora spolkových činností. Transparentné vybavovanie žiadostí, pozornosť núdzným ľuďom, podpora záujmových skupín. Verím, že pri ďalších debatách v zmysle pripraveného trojdňového programu budeme mať možnosť vymeniť si skúsenosti a predovšetkým porovnať si úroveň týchto základných atribútov v obciach našich partnerov a snáď nadviazať aj

dlhodobú spoluprácu.

Nechcem však a ani nemôžem zatvárať oči pred vecami, ktoré sa nám nedarí robiť podľa našich predstáv. Veľa vecí by sa dalo urobiť, ale bránia nám vtom rôzne legislatívne zádrhele. Možno aj toto bude spoločnou témou našich debát.

Ja verím, že všetky výstupy z týchto debát, z týchto dní, z celého programu – hlavne toho duchovného prispievajú k tomu, aby sme sa vo všetkých krajinách –

na celom svete neuspokojili len s pozemskými a pominuteľnými hodnotami, ale aby sme sa starali aj o tie nadčasové – o živý kontakt s Bohom a s Pannou Máriou, aby sme boli šťastní, slobodní, usmievali sa na seba, venovali sa tomu, čo nás baví, aby bolo pozametané pred každým prahom a na stole nechýbal nikdy chlieb a soľ. Ved' čo keď príde ďalší hosť?

Príhovor starostky obce Bc. Márii Kleinovej pri otvorení osláv

Duchovná obnova k oslave 100 - rokov od písomného dokladu Ružencového bratstva v Spišskom Štiavniku

Pri poznaní toho, že Ružencové bratstvo pri našej farnosti slávi rovnako 100 rokov ako si sprítomňujeme zjavenie sa Panny Márie vo Fatime, vynárajú sa nám v podvedomí požiadavky, ktoré dávala Matka Božia trom deťom v danom období: pokánie, obeta a modlitba posvätného ruženca.

Isteže naša dedina nie je paralelou s Fatimou. Ale možno rovnako 100-ročnica je pre nás boží zámer, aby sme svätému Ružencu u nás dali rovnakú váhu a zámer, ako ten, o ktorý žiadala Panna Mária vo Fatime.

Modlitbu svätého ruženca, podľa legendy prijal už v prvej

neho človeka, jeho duchovného života, ale aj života jemu blízkych.

V tomto duchu sme teda zamerali našu pozornosť na starostlivú prípravu oslavy storočnice. A to nielen pre členov Ružencového bratstva, ale tak, aby duchovná obnova, ale aj duchovná príprava predtým, oslovila čo najširší okruh veriacich našej obce.

Duchovnú obnovu, ktorá sa konala 1. októbra pod vedením promotóra Alana Delyho, predchádzala 9-dňová novένα k Panne Márii, v rámci ktorej sme si dňa 23. septembra vykonali púť do krásneho božieho chrámu v Turzovke na Živčákovej hore,

Pemčákovú. Žiaľ, z týchto pozvaných sa okrem sestričky Pemčákovovej, nemohli zúčastniť ostatní pozvaní. Preto sme k pozvánke na oslavu doložili aj prosbu o duchovnú podporu a modlitbu za naše Ružencové bratstvo.

V sobotu, pred samotnou duchovnou obnovou, sme zorganizovali sviečkový sprievod od kaplnky ružencovej Panny Márie v Kaštieli. Počas sprievodu sme sa pomodlili sv. ruženec, a s piesňami k Panne Márii sme došli do farského kostola, kde sme sa v adorácii pred sviatosťou spojili s jej synom Ježišom.

Za celú duchovnú prípravu,

Ruženciari pri pamätnej tabuli (autor foto: M.Javorský)

polovici 13. storočia sv. Dominik, zakladateľ Rehole kazateľov (Dominikánov) od Panny Márie. Už vtedy sa stal účinným prostriedkom rozjímania nad udalosťami Kristovho života a šírenia jeho lásky medzi ľuďmi. A to aj medzi tými najchudobnejšími aj medzi tými, ktorí nevedeli čítať.

Uvedomujeme si, že aj naši predkovia si už pred 100 rokmi postavili ruženec za svoj životný program a účinný prostriedok na seba zdokonaľovanie konkrét-

ktorý je zasvätený Panne Márii, Matke Cirkvi.

V rámci novény sa každý deň konala pobožnosť svätého ruženca, potom modlitby novény a sväté omše, kde sa každý deň striedali kňazi z inej farnosti, aj naši rodáci, vdp. otec Marek Javorský a vdp. Peter Vagaš.

Na oslavu storočnice sme tiež pozvali pátra Marcela Martinku, a rehoľníčky z našej obce: Marcelu Brachňákovú, Janku Špinerovú, Alenu Tokarčíkovú a Emku

aj pozvanie ostatných kňazov a veľmi oslovujúcu novenu k Panne Márii sme veľmi vďační nášmu kňazovi vdp. Mgr. Danieľovi Šalátovi.

Samotná duchovná obnova, ktorá sa konala 1. októbra, začala spoločnou modlitbou sv. ruženca, po ktorej nasledovala sv. omša, ktorú celebraval jeden z Dominikánov a homíliu predniesol promotor RB fr. Alan Dely.

Účastní boli okrem nášho

(pokračovanie na strane 7)

(pokračovanie zo strany 6)

kňaza, aj páter Marek Javorský - kapucín, a páter cistercián, ktorý došiel na oslavy s celým autobusom z Poľska, z mestečka Wachock, odkiaľ pred takmer 800 rokmi došli do našich končín cisterciáni, ktorí tu založili kláštor, a neskoršie aj samotnú obec.

V homílii nás fr. Alan Dely povzbudil k modlitbe posvätného ruženca, ale aj vyzval k tomu, aby sme naše modlitby vniesli do vzájomných vzťahov a do našich postojov v dennom konaní.

Prednáška kňaza a historika Ľuboslava Hromjáka

V piatok 29. 9. 2017 sme na pôde základnej školy privítali vzácných hostí z okolitých štátov, ktorí prišli na oslavu 100. výročia založenia Ružencového bratstva v Spišskom Štiavniku spojenú s podujatím Európa pre občanov po stopách cistercitov.

Duchovný otec našej farnosti pozval zanieteneho cirkevného historika HEDr. Ľuboslava Hromjáka, PhD., ktorý prítomným veľmi zaujímavou priblížil historické súvislosti a minulosť našej obce. Podrobne opísal mníšsky rád cistercitov, ktorí na území našej obce v Kaštieli založili kláštor.

Po prednáške sa zúčastnil na večernej svätej omši, ktorú celebraval spolu s ďalšími kňazmi.

Martina Mizerová

Po ukončení sv. omše sme si obnovili sľub Panne Márii.

Súčasťou osláv bolo tiež odhalenie pamätných tabúl odľecheným sestričkám a misionárom SVD pôsobiacim v našej obci, ktorí boli roku 1950 odľechení do záchranných táborov.

Po ukončení programu sa takmer všetci prítomní zúčastnili slávnostného obedu.

V nasledujúcom týždni navštívili horliteľky starých a chorých členov Ružencového bratstva, kde im odovzdali bulletin o čin-

nosti Ružencového bratstva, pamätné obrázky k 100 - ročnému jubileu, ruženec a keramický privesok.

Myslím, že aj na tých, ktorí nie sú členmi ružencového bratstva, zanechala táto 9-dňová príprava a samotná duchovná obnova veľké povzbudenie k modlitbe sv. ruženca, ale aj väčšiu dôveru k Matke Márii, aby sme so všetkou zodpovednosťou a s vďačným srdcom prijali jej materinskú lásku a aby sme ju prosili o jej príhovor za nás u Ježiša Krista.

Ing. Mária Jochmanová, horliteľka ružencového bratstva

Večerná sv. omša (autor foto: M. Javorský)

Výtvarná práca detí zo ZŠ (autor foto: M. Javorský)

Európa pre občanov

Na trojdnie, ktoré sme mali možnosť v našej obci stráviť koncom septembra, sa naša škola pripravovala už od začiatku školského roka 2017/2018. V rámci projektu Európa pre občanov sme spolu s deťmi premenili naše triedy na jednotlivé štáty európskej únie. V triedach na nás z každého kúta žmurkalo niečo typické pre daný štát EÚ, na ktorý sa mala trieda premeniť. Tak sa talianska trieda premenila na

triedu pizze a cestovín, francúzska trieda na nás dýchla filmom s najznámejšími hercami tejto krajiny a Eiffelova veža v Paríži sa hrdoto týčila z nástenky až po strop. Mohli sme zazrieť grécke divadlo, španielsku koridu, slovenské kroje, chorvátske more, holandské tulipány, belgickú čokoládu, fínskych športovcov a mnoho ďalších zaujímavostí z krajín EÚ. Pri vchode do školy sme všetkých hostí, našich aj zahraničných, vítali v krásnom slovenskom kroji

a chlebom a soľou. Po prehliadke školy si pochvalovali rozmanitosť nápadov našich žiakov a ich učiteľov. Pani učiteľka Mgr. Orošlinová so svojimi žiakmi vytvorila nádherné plagáty s témou spájania občanov EÚ. Niektoré nám zdobia chodbu našej školy a holubica na plachte s efektom vitráže visí na okne a teší nás svojou krásou.

MM

(pokračovanie na strane 8)

munície Martin zažil ťažké chvíle, lebo Nemci nahádzali pri ústupe do hlbokého snehu míny. Rusi odmínováli cestu, ale keď sa na nej stretli protiúduce sane, tie prázdne sa museli vyhnúť do snehu. A pri takomto stretnutí raz narazili na mínu. Tá vybuchla a vedľajšie sane s muníciou pritom tiež vyleteli do vzduchu. Kráter na ceste ostal pre furmanov i kone otvoreným hrobom. Martin so susedom to videli neďaleko pred sebou. S takouto výstrahou museli voziť ďalej.

8. apríla 1948 zomrel rodine Slivkovcov po vyše troch rokoch ťažkej choroby otec. Uhnal si pľúcnu chorobu z prechladnutia, keď v zime zväzal drevo z Kráľovej hole ku železnici, aby privyrobil peniaze, lebo roľníci vtedy nedostávali žiadne sociálne dávky ani dôchodky.

„Smrť otca bola otrasnou ranou pre rodinu a znamenala veľký prelom aj v mojom živote. Pripadlo mi starať sa o živobytie pre chorľavú matku a dve sestry,“ uvádza Martin v jednej spomienke. Rok brigádoval ako robotník v Mangánovorudných baniach vo Švábovcich. Absolvoval tu kurz banského strelmajstra. No najviac roboty bolo doma, na gazdovstve. Päť rokov po vojne vtrhla do Štiavniku kolektivizácia. Majetok sa musel odovzdať do družstva. Tento okamih paradoxne uvoľnil Martinovi ruky. V školskom roku 1950/51 ho prijali na Filmovú fakultu v Prahe, lebo v tom čase bol už horlivým režisérom a organizátorom ochotníckych divadelných predstavení v rodnej obci. Prevzal to po svojom otcovi, kráčal tak v jeho šlapajach.

V Prahe bol organizačným vedúcim slovenskej tanečnej skupiny vo Vysokoškolskom umeleckom súbore. Tu sa spriatelil aj so slovenskými výtvarníkmi študujúcimi v Prahe, ako aj s budúcimi filmovými kolegami. Ale najhlbšie, celoživotne ho ovplyvnil prof. Karol Plicka. Stal sa mu vzorom, duchovným otcom. Podľa neho aj Martin chodil zbierať ľudové piesne, a pritom objavil v zapadnutej dedinke Malej Frankovej večer pred Silvestrom roku 1953 aj mňa, vtedy študentku gymnázia v Kežmarku. O pol roka neskôr sme sa opäť stretli na folklórnom festivale v Strážnici, kde som tancovala v gymnaziálnom súbore Goral. Spolužiačka Hanka ma naviedla, aby sme mu ušli, asi mi ho závidela, lebo to bol drienčín, veľmi energický mládenec. Tak sme aj urobili, ale on ma v tom stotisícovom

pestrom dave nečakane znova našiel, chytil za ruku, a už nepustil. Pán Boh to spečatil búrkou a prudkým lejakom, takže som mu bola vďačná za ochrancu Martina.

O tri roky, 10. augusta 1956 sme sa sobášili v drevenom kostolíku v Malej Frankovej. O rok sa nám narodil prvý syn, Ján Ľubomír, o dva roky druhý, Ondrej. V lete toho istého roku 1959 zomrela Martinovi matka, Júlia Slivková. Tiež trpela roky, zadržaná ťažkou prácou na gazdovstve, aj žiaľom za troma Martinovými mladšími bratmi, ktorí umreli v detstve, jeden z nich, Ferko, krátko pred svojím prvým svätým prijímaním. Bol úprimne zbožný a pred smrťou prosil, aby mu šaty i sviecu dali do truhly, že on pôjde na to sväté prijímanie v nebi. Bol by z neho iste vyrástol vzorný kňaz, ale Boh ho možno chcel ušetriť od útrap, aké kňazom u nás pripravil komunistický režim.

V Martinovi akoby sa sústredila všetka energia a schopnosti jeho otca i bratov. Každý, kto ho v živote stretol, či to bol jednoduchý alebo učený človek, doma či vo svete, si ho obľúbil, lebo on každého prijímal vnímaním a s originálnym spišským humorom. Na záver ukážku:

Raz som zauvažovala: „Neviem si predstaviť, ako Pán Ježiš pracoval až do 30. roku svojho života len ako stolár a tesár“.

„Ja si to viem dobre predstaviť,“ povedal Martin, ktorý celý život náruživý stolárčil v našom dome vo Vajnorochoch, postavenom jeho vlastnými rukami. „Len si neviem predstaviť, čo povedal, keď si klepol po prste“. V tom dome, v rodinnom kruhu Martin aj zomieral po viacročnom onkologickom ochorení, zaopatrený sviatosťami, zahľadený do čohosi, čo my sme nevideli, s výrazom úžasného šťastia, aké človeku môže dať iba nekonečne milujúca bytosť – Boh.

Leží pochovaný na cintoríne v Malej Frankovej, vedľa kostolíka, v ktorom sa pred 46 rokmi sobášil.

Olga Slivková

Včely - naša vášeň a koníček

Včela medonosná, odborný názov Apis mellifera, obýva našu planétu už viac ako 6 000 rokov a poznali ju už starí Egypťania. Aj keď sa o tomto mimoriadnom a hospodársky veľmi

(pokračovanie zo strany 7)

Tvorivé dielne pre mládež

V sobotu 30. 9. 2017 o 10:00 hod. sa v základnej škole tvorilo. Peter Smik – umelec a keramikár priblížil žiakom fascinujúci svet hliny. Podrobne vysvetlil postup tvorby malého svietnika a potom už dal priestor detskej fantázii. Žiaci sa veľmi tešili, vymýšľali rôzne motívy. Po skončení práce, zbral pán Smik všetky vyrobené svietniky vypáliť do pece.

Na svoje ratolesti sa prišli pozrieť aj rodičia, ktorí neodolali a zapojili sa do výroby tiež.

Martina Mizerová

Peter Smik s deťmi (autor foto: M. Javorský)

Spevácke zbory mestu a svetu

Vystúpenie Gitarovej skupiny z Wachocka (autor foto: M. Javorský)

Vystúpenie speváckeho zboru Anima (autor foto: M. Javorský)

Vystúpenie Kultúrneho spolu Mlynky (autor foto: M. Javorský)

V piatok večer sa sála urbárskeho domu zaplnila do posledného miestečka.

Moderátorka Petra Kamzíková privítala zahraničných hostí z českej obce Předklášteří, z poľského mesta Wachock, z maďarskej obce Mlynky a náš domáci spevácky zbor ANIMA.

V krátkosti predstavila históriu našej obce, ktorá je úzko spojená so vznikom opátstva cistercitov na Spiši v roku 1223 a to práve na území obce Spišský Štiavnik.

Na založenie opátstva povolal Koloman I., brat Belu IV., neskoršie uhorského kráľa, cistercitov z poľského kláštora Wachock.

Práve z toho mesta vystúpila hudobná gitarová skupina mládeže z Domu kultúry Wachock, ktorá nám zaspievala a zahrála temperamentné poľské pesničky.

Medzi pozvanými boli starosta Jaroslaw Samela, riaditeľ domu kultúry Marián Susfal, predseda obecnej rady Adrian Malinowski a riaditeľ sociálnej pomoci Jaros-

lav Michalowski.

Spevácky zbor ANIMA pod vedením Mgr. Lívie Šavelovej sa predstavil piesňami, ktoré spievajú na svätých omšiach v kostole ale aj na svadobných obradoch či adoráciách. Zbor vznikol v roku 2007. Počas svojho pôsobenia pripravil niekoľko vianočných koncertov doma i v okolí. V súčasnosti má 22 stabilných členov a dvoch nepravidelných

(pokračovanie na strane 9)

(pokračovanie zo strany 8)

hudobných hostí.

Nezabudnuteľným zážitkom bolo rozsiahle vystúpenie päťnástich členov Kultúrneho spolku pre Mlynky z Maďarska pod vedením zakladajúceho predsedu a umeleckého vedúceho Levente Galda. Táto hudobná skupina je ocenená Ministerstvom kultúry Maďarska. Zo svojho repertoáru nám zaspievali slovenské hymnické piesne, ľudové pesničky, ale aj chrámové piesne. Pri spievaní piesní Daj Boh šťastia tejto zemi, Rodný môj kraj, Ave Mária, matka naša, alebo Najkrajší kút v širom svete je moja rodná zem, prítomným naskakovali na tele zimomriavky. Bol to úžasný kultúrny zážitok. A je veľmi obdivu-

hodné, ako si naši krajanovia zachovávajú tradície a slovenský jazyk v cudzej zemi.

Začiatky obce Mlynky súvisia s 12. storočím a benediktínskym opátstvom, ktoré neskôr prevzali cisterciáni. Udržalo sa až do tureckej okupácie v 16. storočí, keď ho Turci zničili a rozobrali. Po oslobodení spod tureckej nadvlády začali prichádzať na územie takmer vyľudnenej obce slovenskí kolonisti z územia dnešného Slovenska. Prvé rodiny kolonistov prišli už v roku 1747. V roku 1766 bol postavený rímskokatolícky kostol. Obec si až do dnešných čias udržala prevažne slovenský charakter. Strediskom slovenskej kultúry v obci je Slovenský dom. Zo sakrálnych pamiatok je naj-

významnejší barokový rímskokatolícky kostol z 18. storočia.

Z českej obce Předklášteří sa na podujatí zúčastnil starosta obce Antonín Nahodil s manželkou, zástupcom starostu a pracovníkmi obce.

Starosta obce predstavil obec a kláštor Porta coeli, ktorý v roku 1232 založila pre ženskú vetvu cisterciánskeho rádu kráľovná Konstancia a ktorý je od r. 2010 národnou kultúrnou pamiatkou. Dnes patrí kláštornej komplet k najvýznamnejším stavebno historickým pamiatkam v Českej republike a je jediným cisterciánskym ženským kláštorom tohto rádu v Českej republike.

O.R.

Sviečkový sprievod a adorácia vo farskom kostole

Kňazi, členovia Ružencového bratstva zo Spišského Štiavniku, hostia a veriaci sa stretli na sviečkovom sprievode, ktorý začínal

v Kaštieli a končil vo farskom kostole v Spišskom Štiavniku. Večer 30. 9. 2017 o 19:00 hod. sa všetci zúčastnení počas sprievodu modlili posvätný ruženec a spievali mariánske piesne. Po príchode do kostola, pri žiare sviečok, nasledovala adorácia,

ktorú viedol náš duchovný otec Daniel Šalát. Nádhernú atmosféru a rozjímanie dotváral aj spev farského zboru Anima. Po poklone a požehnaní sa všetci povzbudení rozišli do svojich domovov.

Martina Mizerová

Sviečkový sprievod (autor foto: M. Javorský)

Príhovor sr. Magdalény, SSpS

Milý pán farár, milá pani starostka, milí vážení hostia, drahí Štiavničania, chcem Vás všetkých pozdraviť od misijných sestier služobníc Ducha Svätého. Chcem odovzdať úprimné poďakovanie od našich už na večnosť odidejných sestier, ktoré boli násilne odtiaľto odvázané pred desiatkami rokov, vtedy do neznáma.

Chcem Vám poďakovať za statočnosť vašich otcov a matiek, ktorí vtedy stáli pri nás, ktorí bránili sestry, ktorí trpeli a ktorí niesli aj dlhodobé následky a tým bránili Boha, vieru v Neho a ľudskosť. Sme hrdé na týchto ľudí, ale aj na sestry, ktorí ustáli násilie, bolesť a potom dlhé roky neznesiteľný útlak.

Listujúc v minulosti v týchto udalostiach nachádzame nespravodlivosť, prenasledovanie, utrpenie, nenávisť a paradoxne

odkrývame v očiach vašich rodákov, ktorí stáli po boku našich sestier – lásku, odvahu, vernosť a hlbokú vieru v Božie milosrdenstvo.

Nech dnešný deň je pre nás spomienkou a povzbudením, že dar viery je ten najcennejší dar, pre ktorý sa oplatí trpieť a ktorým získame tú najvútornejšiu slobohu a pokoj.

Ďakujeme!

významnom blanokrídlom hmyze už veľa popisalo aj natočilo, stále sa dozvedáme nové a často prekvapivé skutočnosti, ktoré nám včelárom pomáhajú lepšie pochopiť podstatu fungovania včelieho spoločenstva a využívať tieto poznatky pri práci s ním.

Nejdem tu teraz predkladať rozsiahlu štúdiu o včelách, ich prínose pre človeka, o ekosystéme a celom potravinovom reťazci, skôr by som chcel krátko informovať o včelárení v našej obci. V Spišskom Štiavniku sa chovu včiel v súčasnosti venuje desať včelárov, v minulosti ich bolo podstatne viac. Združujeme sa v celoslovenskej organizácii - v Slovenskom zväze včelárov a sme začlenení do Základnej organizácie SZV Poprad, ktorá aktuálne eviduje 135 členov. Staráme sa celkom o 1850 včelích rodín. Jeden včelár je neregistrovaný a jeden patrí do organizácie združujúcej veľkovčelárov a včelárske farmy.

Väčšina včelárov sa tomuto koníčku venuje dlhodobo, znalosti sa predávajú z otca na syna. To by však v súčasnej dobe nestačilo. Včelárenie je vedný obor, ktorý sa dynamicky rozvíja. Veľký význam majú edukácia, školenia a prednášky usporiadané hlavne Slovenským zväzom včelárov. Mimo to sú dôležité aj školenia pre začínajúcich včelárov.

Štatistiky týkajúce sa stavu včiel v rámci Slovenska sú však nepriaznivé, počty včelárov aj včelích rodín skôr klesajú. My v Štiavniku sa môžeme pochváliť tým, že naša členská základňa za posledné tri roky rastie a propagáciou medzi mládežou v školách a širokou verejnosťou napr. na trhoch chceme prilákať do našich radov ďalších, hlavne mladých ľudí. Veľký kus práce v tomto smere vykonala Ing. Sylvia Hosová, ktorá vykonáva v ZO SZV Poprad (Základná organizácia Slovenského zväzu včelárov) funkciu podpredsedu. Svojím aktívnym postojom a názormi je prínosom pre včelárenie nielen pod Tatrami.

Tu, v našej Mariánskej doline sú podmienky pre chov včiel veľmi priaznivé. Rozmanitosť flóry, stromovej vegetácie a kríkov, čistota prostredia značne prispievajú k produkcii veľmi kvalitného a lahodného medu.

Okrem „tekutého zlata“, ako sa zvykne medu hovoriť, odobráme včielkam a ponúkame aj ďalšie produkty. Včelí peľ, označovaný aj za potravinu 21. storočia. Jeho pravidelné užívanie blahodárne pôsobí na všetky

orgány ľudského tela a príroda snáď ani nepozná väčší antioxidant. Včelí pel' obsahuje viac než 180 živín a množstvo aminokyselín. Propolis je zmesou živíc, vosku, éterických olejov a ďalších prírodných látok, ktoré zvyšujú imunitu napr. v chrípkovom období. Všetky tieto produkty pri pravidelnom užívaní doslova „pohladia“ vaše zdravie a dodajú vám potrebnú vitalitu. Ešte by som spomenul produkciu vosku, z ktorého odlievame napr. vianočné sviečky. Odobranie materskej kašičky je už podľa mňa „včelárska univerzita“ a tomuto sa môže venovať len vyškolený a skúsený včelár. A aká bola táto sezóna? Žiaľ, po predošlej veľmi nepriaznivej, znova jedna z tých horších. Spôsobili to májové mrazy, ktoré zabrzdlili „naštartovanie“ včiel do sezóny a ďalším nepriaznivým činiteľom bolo značné premnoženie parazita, klieštika včelieho, ktorý bol do Európy dovlečený z Ázie. Toto leto nám po dohode p. Kacvinský vysadil na svojich pozemkoch medonosnú rastlinu Facéliu vratičolistú, pre rozvoj hlavne rojov to bol veľký prínos a chceli by sme vo vysádzaní medonosných rastlín v okolí našej obce pokračovať aj v ďalších rokoch. Zdravotnému stavu, liečeniu a hygiene preto venujeme veľmi vysokú pozornosť. Pre Štiavnik si chceme vyškoliť dvoch vlastných asistentov veterinárneho lekára, ktorí budú pravidelne kontrolovať zdravotný stav včelstiev.

Včely pri práci (autor foto: M.B.)

Koncom augusta, resp. začiatkom septembra, po poslednom stáčaní medu, sme začali s prípravou včiel na zimné obdobie, následne sa rodili šesťmesačné, tzv. „dlhoveké včielky“, ktoré zabezpečia prežitie celej rodiny

Balzam na dušu

Októbrové dni 2017 sa niesli v duchu osláv 100. výročia vzniku Ružencového bratstva v Spišskom Štiavniku. Deväťdňová novéna nám umožnila hlbšie sa zamyslieť nad významom a silou modlitby ružena.

Pripeli k tomu aj hodnotné homílie kňazov celebrujúcich denné sväté omše. Tak tomu bolo aj vo štvrtok, 5. 10. 2017, keď do našej farnosti zavítal misionár pôsobiaci v Rusku.

Po modlitbe posvätného ružen-

skom jazere.

Vo svojej homílii sa zamerl na svoje skúsenosti, ktoré získal ako kňaz – verbista. Po vysviacke, v roku 2007, pôsobil v Nitre na Kalvárii, v Moskve, v Tambove. Momentálne pôsobí v Katedrále Neпоškvrneného Srdca Panny Márie v Irkutsku. Z jeho slov sme sa dozvedeli ako ťažko a zložito sa šíria myšlienky viery na pôde Ruska, kde prevláda pravoslávie. Aj dlhé roky existencie Sovietskeho zväzu zanechali hlbokú stopu ateizmu. Vyjadril obdiv

né vázy, misy v tvare ryby s prekrásnymi farebnými ornamentmi. Z okolia Bajkalského jazera priniesol party ženicha a nevesty.

Otec Robert sa vo svojom púťovom rozprávaní ukázal nielen ako kňaz – misionár, ale aj ako herec. Z jeho myšlienok sme si odniesli potrebu žehnať si navzájom. Jeho návšteva prispela k uvedomeniu si kresťanských hodnôt, ktoré nám zanechali naši predkovia. Je už iba na nás, či ich odovzdáme deťom v rodine. To, čo nám ponúkol otec Robert vo svojom

Posvätenie pamätníka (autor foto: M.Javorský)

ca, vedeného našim duchovným otcom, pristúpil k oltáru mladý kňaz. Pozdravom: „Slava Isusu Christu!“, nadviazal s nami kontakt a pokračoval v ruskom jazyku. Mnohí z prítomných veriacich sme začali „lovit“ v pamäti ruské slovíčka. Na jeho otázku: „Pani-majete pa rusky?“, sa prihlásila jedna odvážna školáčka – pani učiteľka. My, skôr narodení, sme odpovedali: „Nemnožka.“

Sympatický mladý kňaz nás hneď vyviedol z omylu a krásnou slovenčinou sa predstavil.

Volám sa Robert Balek. Pochádzam z Námestova a teraz pôsobím v Irkutsku na Sibíri pri Bajkal-

nášmu štiavnickému chrámu, lebo on šíri vieru v „bojových“ podmienkach – na ulici, v bytoch, pri mrazoch – 40 °C. Mnohí obyvatelia Irkutsku sú potomkovia Nemcov a Poliakov, preto veril, že na tom môže stavať. Myslel si, že má podchytenú nejakú skupinku veriacich, ale oni, pod vplyvom iných náboženstiev a siekt, prešli na druhú stranu, a tak začína odznova.

O tom, ale aj o mnohých ďalších zážitkoch zo života na tomto území nám dokumentoval prinesenými nádhernými písanými ikonami Bohorodičky Kazanskej. Zaujímavé boli aj ručne zhotove-

rozprávaní, bolo ozajstným balzamom na dušu.

Identický názov má aj jeho kniha *Balzam na dušu*, v ktorej sú zachytené myšlienky, povzbudenie a príbehy z misii v Rusku. Vyberám z nej: „Ak je niečo krásne a hlboké, tak je to z jedného prameňa Krávy a Hĺbky – z Boha a ja som a vždy budem rád, ak niekto cezo mňa načrie a napije sa plným dúškom.“ P. Robert Balek SVD

Vrelo odporúčam objednať si túto knihu na: balek@SVD.sk

Marta Brachňáková

Vážená pani starostka,

dovoľte mi, aby som Vaším zástupcom, ale hlavne Vám osobne poďakoval za pozvanie na stretnutie cisterciánskych obcí. Verím, že toto stretnutie bol iba začiatok našej spolupráce a že sa opäť v budúcnosti stretneme. I keď už od roku 1993 nežijeme v spoločnom štáte, tak som si práve u vás uvedomil, aké sú naše problémy spoločné, ako nás dusí legislatíva, byrokracia a často nezmyselné požiadavky štátnych úradov. Iba podobné stretnutia ma dokážu nabiť ener-

giou pre ďalšiu prácu bez ohľadu na mnohé neprekonateľné problémy.

Ešte by som sa rád zmienil o Vašej nádhernej krajine, ktorú som si zamiloval už pred 47 rokmi, keď som ako vojak bol dva mesiace vo Zvolene a takmer dva roky vo Veľkej Ide pri Košiciach. V tej dobe som mal možnosť aspoň čiastočne poznať Slovenský raj. Ako sa zdá, všetko sa zmenilo. Dedinky predtým šedé, nevýrazné, dnes čisté a hýriace farbami, pasúci sa dobytok na

strážach v jesenných farbách babieho leta, jedným slovom nádhera. A to už nechcem písať o klenote Slovenska - Vysokých Tatrách. Dialnica ktorá vedie pod Tatrami je veľmi nebezpečná pre vodičov. Nevedel som, kam sa pozerat' viac, či na scenériu Tatier, alebo pred seba. Ale došiel som, takže som asi zvládol oboje. Proste zážitok.

Vážená pani starostka ešte raz Vám mnohokrát ďakujem a teším sa opäť niekedy na stretnutie.

Antonín Nahodil, *Předklášteří*

Jeseň života je dar...

*Jeseň je krásna
a poetická, je to čas,
kedy sú stromy odeté
v pestrofarebnom šate.
Skúpe slnečné lúče
babieho leta sa predierajú
spoza mrakov a chladný
vietor nám hladí tváre.*

Ale jeseň nám aj zúročí celoročnú námahu a v živote prinesie múdrosť, pokoj a vyrovnaný pohľad na život.

V našej obci sa už stalo tradíciou, že v mesiaci október - mesiaci úcty k starším, pozývame našich jubilantov na posedenie.

Podvečer 13. októbra sa v sále Urbárskeho domu začali schádzať

pozvaní hostia. Hostia, ktorým sme pripravili milý kultúrny program aj občerstvenie. Úvodom, už symbolicky predniesol poéziu Marián Palárik. Pani starostka obce Bc. Mária Kleinová v príhovore privítala všetkých hostí a popriali im do budúceho života pevné zdravie, veselú myseľ, elán a Božie požehnanie. Veľkú radosť a úsmev na perách, prítomným vyčarili detičky z materskej školy, svojim milým tancom, spevom a básničkami. Pravdaže nezabudli ani na drobné darčeky – srdiečka, ktoré vlastnoručne vyrobili a s hrdosťou odovzdali jubilantom. Naši speváci z klubu dôchodcov v doprovode harmonikára prispeli bohatou kyticou piesní. Po chutnej večeri, slad-

kom koláčiku a káve vystúpila hlavná hviezda večera, speváčka Božanka. Rozospievala a roztancovala prítomných jubilantov a v sále navodila veselú atmosféru. V hudobnej prestávke pani starostka osobne zagratalovala všetkým jubilantom a odovzdala kvety a darčeky, aby im pripomínali nezabudnuteľné okamihy prežité v kruhu našich Štiavničanov.

A my všetci našim oslávencom prejavme úctu, lebo stále nám majú čo odovzdať zo svojej múdroti a bolo by nedôstojné, aby sme na nich zabudli. Veď všetci raz budeme starí.

O.R.

Vystúpenie Božanky (autor foto: M. Javorský)

Štolcova Hranovnica

*Tak ako každý rok
na jeseň, aj teraz
v Hranovnici ukázali
žiaci Hornádskej doliny
svoju lásku k literatúre
a súťažili v prednese
poézie a prózy.*

Našu školu reprezentovali štyria žiaci. V silnej konkurencii sme obsadili v kategórii próza krásne 3.miesto, za ktoré môžeme vďačiť Melánii Martonovej, žiačke 6. A triedy. K úspechu jej gratulujeme a želáme veľa ďalších úspechov. Nech sa jej láska k literatúre aj naďalej rozvíja. Ani ostatní traja recitátori nám neurobili hanbu a reprezentovali našu školu veľmi dobre. Žiaľ, porota usúdila, že iní boli lepší. Veríme, že ich to neodradí a ich najlepším priateľom zostane aj v budúcnosti kniha. Všetkým recitátorom ďakujeme.

MM

Melánia Martonová (foto: archív ZŠ)

do jari. Každá rodina potrebuje na prezimovanie množstvo zásob a dobrý včelár necháva každej rodinke aj určité množstvo medu, ktoré si tieto usilovné stvorenia v priebehu leta sami nazbierali.

Ako som už spomenul, chceme prilákať nových záujemcov, ktorým v začiatkoch určite pomôžeme. Na Slovensku totiž nedokážeme vyprodukovať toľko medu, aby sme uspokojili zvyšujúci sa dopyt. Spotreba teda rastie a stále viac múdrych ľudí nahrádza „biely jed“ z cukrovarov poctivým medom. Zvlášť ten náš z „Raja“ je skutočnou medicínou pre telo aj dušu. Včelárom som od chlapčenských liet a môžem povedať, že včelárstvo je poézia zvukov a vôni, koncertné predstavenie, kde nesedíte a nepozeráte, ale obklopení prírodou máte tú česť pracovať za asistencie tých úžasných drobných stvorení, ktoré neustále odlietajú a prilietajú, aby sa nakoniec bez akéhokoľvek reptania upracovali k smrti.

Ing. Michal Burda

Čiastočné zatmenie Mesiaca

Mesiac nám 7. augusta 2017 doprial zaujímavé prekvapenie. Pri jeho východe sme mohli pozorovať čiastočné zatmenie, ktoré trvalo od 17.47 h do 22.52 h. Najväčšia fáza zatmenia nastala o 20.20 h, keď bol Mesiac ponorený do tieňa Zeme štvrtinou svojho zdanlivého uhlového priemeru. Tí, ktorí sledovali oblohu, mali pocit, že Mesiac má akoby odhryznuté zo svojej spodnej časti. Celý priebeh čiastočného zatmenia Mesiaca bol pozorovateľný z Ázie, Austrálie, Antarktídy, Indického oceánu a z východnej časti Afriky. Nasledujúce zatmenie bude úplné, nastane až 27. júla 2018 a bude najdlhším úplným zatmením Mesiaca v tomto storočí.

Martina Mizerová

Navštívili sme Kanadu

Možno nás už poznajú aj niektorí obyvatelia našej obce. Hovorím o našej hudobnej skupine Gipsy Štiavnik. Mohli nás vidieť a počuť na Vernárskych dňoch, kde sme slávili úspech a možno nás často počujú

hrať aj počas pekných letných večerov. Dozvedeli sa o nás aj v ďalekej Kanade. Na naše veľké prekvapenie sme dostali pozvanie od Čecha- Róma žijúceho v Kanade. Naša cesta začala na letisku Schwechat vo Viedni. Tam sa nám splnil náš veľký sen a stretli sme sa úplnou náhodou s našim hokejovým reprezentantom a dlhoročným kapitánom nášho hokejového družstva Miroslavom Šatanom. Naše nadšenie bolo o to väčšie, že Miro Šatan pôsobil ako veľmi skromný a milý človek, ktorý nemal žiaden problém sa s nami odfotiť a prehodiť zopár viet. Atraktívne selfie s našou legendou a bývalým hráčom NHL sme okamžite posielali našim známym domov. Prestupovali sme potom vo Frankfurtu a po celkovo 10 hodinách letu sme pristáli v Toronte. V tomto veľkom meste nás už čakali naši hostelia, ktorí nás odviezli na hotel, kde sme si odpočinuli po dlhej ceste. Veľkým problémom bol pre nás 6 hodinový časový posun. Ďalší deň bol pre nás veľmi dôležitý, pretože sme hrali a spievali na večierku, ktorý organizoval náš hosťiteľ. Hostia boli naozaj rôznorodí – Rómovia, nerómovia, Kanadania, Poliaci, Slováci, Česi, belosi, černosi... Naša kapela na večierku, kde bolo okolo 250-300 hostí, mala veľký úspech. Dostali sme ďalšie pozvania

Hudobná skupina Gipsy Štiavnik (autor foto: D.L.)

do tejto nádhernej krajiny. Hrali sme až do samého rána. Okrem prezentácie našej skupiny sme mali možnosť navštíviť aj múzeá, galérie, zabľúdili sme aj do kasína (kde sme pre istotu nezainvestovali), ale určite najväčším zážitkom boli pre nás Niagarské vodopády. Bol to pre nás nezabudnuteľný moment. Z krásy tohto prírodného divadla nám niektorým aj ušla nejaká tá slzička. Ako sa hovorí, všade dobre, ale doma najlepšie, tešili sme sa domov. Čakali nás naši

Farnosť na kolesách

Duchovný otec našej farnosti Mgr. Daniel Šalát a občianske združenie Ščavničian usporiadali 1. septembra 2017 druhý ročník cyklistického výletu.

Trasa sa nezmenila. Cyklistickí nadšenci absolvovali trasu dlhú päťdesiatšesť kilometrov, ktorá viedla zo Spišského Štiavniku cez Slovenský raj, Kopanec, Dobšínú, Vernár, Hranovicu, späť do našej obce. Dvadsaťosem účastníkov sa stretlo pred farou. Ing. Martin Hudzík podal cyklistom úvodné informácie, a potom sa vydali na

cestu. Aj tohto roku ich sprevádzalo sprievodné vozidlo, ktoré viedol pán Ľubomír Kacvinský. Trasu zvládli všetci účastníci a výlet ukončili na futbalovom ihrisku TJ, kde ich čakalo výborné pohostenie, ktoré pripravil Ing. Daniel Martinko. Akcia sa vydarila, preto veríme, že o rok sa stretne opäť...

Martina Mizerová

Účastníci cyklistického výletu (autor foto: M. Mizerová)

Z činnosti MS SČK

Miestny spolok Slovenského červeneho kríža ani počas letných mesiacov nezaháľal a členovia sa venovali rôznym aktivitám.

Zorganizovali sme besedu

na tému „Zdravý životný štýl“ s Mgr. Stanislavou Šomšákovou, ktorá podrobne rozobrala problém, ktorý trápia nielen staršie ženy a mužov, ale i rôzne vekové kategórie a to „inkontinencia“. Zároveň odpovedala prítomným na ich rôzne otázky – zdravotné problémy, ktoré ich trápia.

V auguste sme pre členov

MS zorganizovali turistickú prechádzku na Urbársku chatu v peknom prostredí, odkiaľ je úžasný výhľad na Vysoké Tatry aj široké okolie. Za krásneho počasia sme posedeli pri ohníčku a pri guláši. Varili ho naši skalní – Berco a Jano, za čo im ďakujeme. Aj sme si zaspievali a pri prechádzke lesom nazbierali liečivé bylinky.

(pokračovanie na strane 13)

Beseda „Zdravý životný štýl“ (autor foto: Martin Javorský)

(pokračovanie zo strany 12)

Podakovanie patrí lesníkom, ktorí chatu držia v poriadku a dovolili nám v prípade zlého počasia sa do nej uchýliť. Ďakujeme za spoluprácu aj našim hasičom.

Členka ČK p. Marienka Martinová nám ponúkla dovolenkový pobyt do Chorvátska, Vodice – Tribuň. Takej lákavej ponuke sme nedokázali odolať, hlavne

keď odchod autobusu bol priamo z nášho bydliska. A tak mnohí naši členovia si užili krásne more, slnko, výlet loďou a chutné jedlo od našej Marienky. Takúto dovolenku srdečne odporúčame aj ostatným.

Pri príležitosti „Dňa slovenských hôr“ sme sa zúčastnili 27. augusta svätej omše na Kláštorsku. Prechádzka za vydareného počasia na tak magické miesto nám padla veľmi dobre. Sv. omšu

celebroval vdp. Prof. František Trstenský, profesor Katolíckej Univerzity v Ružomberku. Po sv. omši pozval prítomných na guláš a ponúkol nám svoju knižku „OTČENÁŠ“ s osobným venovaním.

Domov sme sa vrátili obohatení o pekné zážitky.

M. Mencáková

najbližší a priatelia. Veríme, že sa do Kanady ešte raz vrátíme. Na poistenie toho, sme na námestí v Toronte hodili do fontány nejakú tú mincu. Veď možno to vyjde a vrátíme sa tam...

DL

Dotácia z FPU na projekt s názvom „Knihy – zdroj múdrosti“

u. fond na podporu umenia

V roku 2017 bola poskytnutá Obcej knižnici Spišský Štiavnik dotácia z Fondu na podporu umenia na realizáciu projektu s názvom „Knihy – zdroj múdrosti“ vo výške 1 000 € a spolufinancovanie z rozpočtu obce vo výške 60,00 €. Poskytnuté finančné prostriedky budú použité v tomto roku na nákup minimálne sto kusov knižných jednotiek do našej knižnice.

Pri nákupe literatúry a výbere dodávateľa sa budeme snažiť o čo najefektívnejšie využitie poskytnutých finančných prostriedkov a vychádzať z potrieb a zloženia čitateľov knižnice, snažiac sa vyhovieť ich požiadavkám a zakúpiť knižné novinky vydané v aktuálnom roku.

Cieľom projektu je osloviť rôzne skupiny čitateľov v čo najväčšom rozsahu, podporovať záujem občanov o literatúru a získavať nových čitateľov, zvýšiť výpožičky knižného fondu a návštevnosť knižnice. Pravidelné dopĺňanie a obnovenie knižného fondu o nové požadované tituly predstavuje pre čitateľa aktuálnosť a flexibilitu knižnice.

O.R.

Guláš na Urbárskej chate (autor foto: Štefan Šulc)

Ušiel sa nám bronz

Stalo sa už tradíciou, že počas letných prázdnin sa stretávajú rómski futbalisti z okolitých obcí a zápolia spolu o Pohár starostky obce Spišský Štiavnik.

Aj v tomto roku to nebolo inak. O prvenstvo na futbalovom turnaji bojovali futbalisti zo Spišského Štiavnika, Pribyliny, Hranovní-

ce a Vikartoviec. Spišský Štiavnik postavil dve družstvá. Celý turnaj sa niesol v duchu fair-play a ani diváci nezaháľali a statočne povzbudzovali. Žiaľ, asi málo, pretože minuloročné prvenstvo sa nám nepodarilo obhájiť. Po urputných bojoch o loptu a našich snahách o jej kopnutie do súperovej bránky sa našim mužstvám podarilo vsietiť menej gólov, ako našim súperom. Matematika nepustí a v tomto roku sa nám ušla „len“ bronzová medaila.

Na štvrtom mieste a povestnú zemiakovú medailu si odniesli športovci z Vikartoviec, bronz patril nám, len o kúsok uniklo víťazstvo mužstvu z Hranovnice a víťazný pohár starostky obce si odniesli naši priatelia futbalisti z Pribylinej. Po súbojoch dobre padol výborný guláš a počasie nám tiež prialo. Veríme, že v budúcom roku nadviažeme na minuloročný úspech a prvenstvo a víťazný pohár ostane doma.

DL

Pohár starostky obce (autor foto: D. Lacko)

Dotácia z Prešovského samosprávneho kraja – traktorová kosačka s vybavením

Dotácia poskytnutá na základe uznesenia Zastupiteľstva PSK č. 524/2017 z 19. 06. 2017 v rámci Výzvy PSK na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie pre rok 2017 v zmysle VZN PSK č. 57/2017 o poskytovaní dotácií z vlastných príjmov Prešovského samosprávneho kraja, schválenej uznesením č. 452/2017 zo dňa 21. 02. 2017 na financovanie projektov a v súlade s VZN PSK č. 57/2017 v platnom znení.

Program: 1 „SPORT“

Podprogram: 1.1 - Výstavby, rekonštrukcia a modernizácia športovísk a ich vybavenie hnutelným majetkom investičného charakteru

Názov projektu: Traktorová kosačka s vybavením

Výška dotácie: 2 500,- eur

Druh výdavku: kapitálové výdavky

Termín realizácie: 01. 07. 2017 – 30. 09. 2017

D.M.

„Projekt podporený z rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja“

Zakúpená kosačka (autor foto. G.Ch.)

Volby do VÚC 2017, ako sme volili v našej obci

V sobotu 4. novembra 2017 sa konali voľby do VÚC. V našej obci bolo zapísaných v dvoch volebných okrskoch 1 732 oprávnených voličov. V Spišskom Štiavniku dosiahla volebná účasť

Východoslovenská súťaž hasičského dorastu

Vyvrcholením celoročného snaženia hasičských družstiev býva finálová súťaž, kde si majú možnosť porovnať svoje zručnosti tí najlepších. V kategórii hasičského dorastu je to práve táto súťaž.

Organizátorom tejto súťaže je Krajský výbor DPO SR v Prešove a Košiciach. Záštitu nad touto súťažou prevzal predseda prešovského samosprávneho kraja MUDr. Peter Chudík. Určite ešte máme v živej pamäti rok 2015,

kedy sme účastníkov tejto súťaže hostili v našej obci a hlavne na dosiahnutý výsledok - víťazstvo v kategórii dorastencov a aj dorasteniek. V tomto roku sa usporiadania tejto súťaže zhostila neďaleká obec Gánovce. Na tohtoročnom zápelení máme zastúpenie len v kategórii dorasteniek. Pre dievčatá to nie je premiéra, tú si odkrútili minulý rok v Kecerovciach a nestratili sa. Súťaž sa behá na dve kolá a my všetci veríme že v jednom to vyjde na 100% a dievčatá dokážu, že tretie miesto v lige nie je tým správnym odzrkadlením ich kvalít. Prvé kolo pomaličky plynie a prichádza náš čas. Výstrel, výbeh, výstrek z jednej prúdnice a následne

z druhej a časomiera stojí a ukazuje 18,75 sekundy. Čas je super, ale súperky ešte nepovedali posledné slovo. Po prvom kole sme na prvom mieste. Štartuje druhé a družstvo za družstvom predváža svoje výkony, ale premožiteľky sa nenašli. Náš čas 18,75 s je najlepší v kategórii dorasteniek a vytúžené prvenstvo je naše. Je dobojované a my môžeme s veľkou radosťou konštatovať, že na tejto prestížnej súťaži dorastu Východného Slovenska sme zaknihovali ďalšie víťazstvo. Na putovných pohároch pribudne štítok s nápisom „2017 DHZ Spišský Štiavnik“.

Róbert Martinko

Súťažiaci (auto foto: Lukáš Klimerč)

Podtatranská hasičská liga písala ďalší ročník

Súťažiaci: (autor foto: Lukáš Klimek)

Tradične už 23. rokov začiatkom mája štartujú zápelenia Podtatranskej hasičskej ligy. Ligy, v ktorej sa súťažá

v ôsmich kategóriách a náš dobrovoľný hasičský zbor sa tradične zapája do týchto zápelení.

Do súťaženia sme išli so šiestimi družstvami: dievčatá a chlapi do 16. rokov, dorastenky, ženy, muži a muži nad 35. rokov. Novoformujúce sa družstvo chlapcov v konečnom hodnotení obsadilo 3. miesto, čo je veľmi pekné

umiestnenie. Dievčatá, ktoré sa sformovali zo starších aj mladších, obhájili prvenstvo z roku 2016. V kategórii dorastencov sme nemali ani tento rok zastúpenie, čo je určite na škodu, nakoľko v uplynulých rokoch sme práve v tejto kategórii dosahovali dobré výsledky. Dorastenky sa pustili do súťaženia s veľkou chuťou a plán dobiť prvenstvo v ich kategórii im bohužiaľ nevyšiel. Maličké chybičky na niektorých súťažiacich a niekedy aj kúsok toho povestného šťastíčka im ich plány prekazili. Konečné tretie miesto nemôžeme v žiadnom prípade brať ako sklamanie, ale treba uznať kvalitu iných družstiev a že tento rok to jednoducho nevyšlo. Družstvo žien, ktoré sa sformovalo pre túto sezónu, obsadilo v konečnom hodnotení šieste

miesto, čo určite nie je odrazom kvalít tohto družstva. Muži nad 35. rokov, ktorí už tradične dosahujú stabilné výsledky, si oproti roku 2016 polepšili a obsadili v konečnom hodnotení 4. priečku. Najväčšie očakávania sme aj tento rok mali v mužskej kategórii, kde je potrebné poznamenať že obhajoba je niekedy ťažšia ako úspech v predchádzajúcom ročníku. Chlapci, vlastne už muži, hneď na prvej súťaži potvrdili, že to s obhajobou prvenstva z roku 2016 myslia úplne vážne. Od začiatku sa usadili na prvé miesto a ani na najmenší možný čas ho nikomu nepožičali. Pri svojich súťažných vystúpeniach obsadili prvé miesto 8-krát z 19 súťaží a tri kolá pred koncom ligy víťazstvom v upršaných Batizovciach potvrdili svoju dominanciu vo svojej

kategórii aj v roku 2017. A čo povedať na záver? možno len niekoľko čísiel. Do súťaženia 23. ročníka PHL sa zarátava 19 súťaží v okrese Poprad. Družstvá nášho DHZ sa predstavili v 76-tich súťažných vystúpeniach, čo je najviac zo všetkých zapojených DHZ. Svojich 76 súťažných pokusov pretavili do 51 pódiových umiestnení a najvyšší stupeňok sme obsadili 18-krát. A čo úplne na záver? Veľké poďakovanie patrí všetkým súťažiacim, trénerom, vodičom, sympatizantom, podporovateľom, no skrátka všetkým, ktorí sa zapojili do tohto kolotoča a svojou mierou prispeli k úspešnej reprezentácii našej organizácie a obce.

Róbert Martinko

v sobotných župných voľbách 36,8 %, keď k urnám prišlo 638 voličov. Počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby do zastupiteľstva bol 626 a počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby predsedu samosprávneho kraja bol 371.

Najvyšší počet hlasov pre voľby predsedu Prešovského samosprávneho kraja získal PaedDr. Milan Majerský, PhD., v počte 165 hlasov, 71 hlasov získal Ing. Jozef Mihalčin a 47 hlasov získal terajší predseda MUDr. Peter Chudík. Ostatní kandidáti získali menej ako dvadsaťpäť hlasov.

Najvyšší počet hlasov pre voľby do zastupiteľstva Prešovského samosprávneho kraja získal Ing. Vladimír Božoň, 291 hlasov, 275 hlasov získal Radoslav Ščuka a 140 hlasov získal PhDr. Eduard Markovič. Ostatní kandidáti získali menej ako sto hlasov.

O.R.

Hasiči na výlete

Účastníci výletu (autor foto: R. Javorský)

Stáva sa už určitou tradíciou, že v letných mesiacoch organizujeme pre našich členov a ich rodinných príslušníkov spoločný výlet. Nebolo tomu inak ani tento rok.

Každoročne sa snažíme pre cieľ nášho výletu vybrať nejakú zaujímavosť, pozoruhodné miesto, pamiatku alebo niečo, kde sme ešte neboli a samozrejme, bez kúpania na dobrom kúpalisku to nejde. Tento rok našou prvou zastávkou bolo mesto Košice, lepšie povedané Múzeum letectva Košice, ktoré je vysunutou expozíciou Slovenského technického múzea. Sú v ňom kolekcie spaľovacích a prúdových motorov, originály stíhacích lietadiel a vrtulníkov,

repliky historických lietadiel, meracie a navigačné prístroje, letecká výstroj, ukážky leteckých modelov a makiet. Samostatnou kapitolou je galéria prezidentských lietadiel, kde sme si mohli zblízka pozrieť slávny McDonnell Douglas F-4 Phantom II., dar prezidenta Spolkovej republiky Nemecko, historický dvojplášňák Polikarpov Po-2 Kukuruzník, dar Ruskej federácie prezidenta Putina Rudolfovi Schusterovi, stíhaco-bombardovacie lietadlo Nanchang A-5/Q-5, dar vlády Čínskej republiky (jediné svojho druhu v Európe) a mnoho ďalších. Ďalšou časťou tohto múzea je expozícia cestnej dopravy, kde sme si pozreli dobové bicykle, obľúbené motocykle reprezentované populárnou Javou – pérák a ďalšími. Mohli sme si obzrieť aj bohatú galériu historických automobilov, ako napríklad polocab-

rio Tatra 57 (1932), Praga Piccolo (1934) a Opel Kapitän (1950), ale aj ďalšie rarity ako sú Citroën z roku 1939 a Chevrolet z roku 1940 a mnoho ďalších. Ďalšou zastávkou bolo mesto Nyíregyháza ležiace v severovýchodnom Maďarsku. Presnejšie povedané, moderný aquapark, ktorý sme navštívili aj minulý rok. Komplex kúpaliska, ktorý je vybudovaný na ploche 1,7 ha nás prilákal aj tento rok. Je to naozaj miesto, kde si každý z nás našiel ten správny bazén, tobogan, šmykačku alebo niečo iné z množstva ďalších atrakcií. A čo na záver? Už tradičnou záverečnou spoločnou fotkou, nasadáme do autobusu a lúčime sa s maďarským slnkom a pred sebou máme nočnú cestu domov do našej obce.

RM

Keď sa mení srdce...

Je veľmi zaujímavé a pre človeka poznajúceho školské prostredie neuveriteľné, zažiť na chodbe školy - 70 detí, ktoré mlčia.

Na základe iniciatívy: „**Jeden milión detí sa modlí ruženec**“, sme mnohí z nás v stredu - 18. októbra - 10 minút pred deviatou hodinou toto mohli zažiť. V tento deň sa aj naša škola zapojila ako kvapka zo 69 krajín na celom svete, na všetkých kontinentoch, aby sa pripojila medzi deti týchto krajín a spoločne sa modlila - za pokoj vo svete. A my, ako účastníci tejto akcie, sme mali možnosť priamo aj v praxi zažiť, že to funguje... Deti ticho sedeli, v náručí držali - papierový kvet, predstavujúci - zrníčko ruženca, pospájaný v obrovský ruženec s čakánim na deviatu hodinu, v ktorej zazneli slová: „V mene Otca...“ A tak sa priestormi školy, prvýkrát v jej 50-ročnej histórii, ozývala - prosba modlitby svätého ruženca.

Bolo dojemné sledovať, ako deti šepocú modlitbu k našej nebeskej Matke a pritom, zo stoličky vstáva práve to dieťa, ktorého kvietok predstavuje: „Otče náš,“ alebo „Zdravas“ s príslušným tajomstvom.

Takýmto netradičným spôsobom, kde deti mali možnosť zapojiť sa tak trochu inak, uplynulo týchto 30 minút veľmi rýchlo, ale pevne verím, že v dušiach nás všetkých, tento vzácný moment zanechal

(pokračovanie zo strany 15)

hlbokú stopu a to na celý život. Páter Pio povedal: „Ak sa milión detí bude modliť ruženec, svet

Deti pri modlitbe (foto: archív ZŠ)

sa zmení.“ A tak na chodbe jednej školy sa zišlo 70 detí tvoriacich kvapku v milióne, pre zmenu tohto sveta.

Týmto sa chcem zo srdca poďakovať každému, kto sa akýmkoľvek spôsobom zapojil do tejto akcie. Verím, že pokoj plynúci z prítomnosti - „Matky a modlitby k nej“, nám bude touto sľúbenou odmenou vo svete, ktorý je svetom bez lásky a plný nepokoja.

(Mgr. Daniel Šalát)

Súťaž v Praktickej Slovenke

Balkón – 2. miesto (autor foto: V.Ch.)

V časopise Praktická Slovenka č. 7-8/2017 bola vyhlásená súťaž o Najkrajšiu slovenskú záhradu a Najkrajší slovenský balkón podobne ako v našom Obecnom spravodajcovi. Hodnotil sa celkový dizajn, prepracovanosť záhrady i balkóna, starostlivosť o kvietky i architektonická stránka záhrady a rozmiestnenia rastlín ako aj schopnosť využitia priestoru. Do tejto súťaže sa zapojila aj Veronika Chripková zo Spišského Štiavniku. Odborná porota ju ohodnotila krásnym 2. miestom v kategórii Najkrajší balkón. Výherkyňi srdečne blahoželáme.

A.Z.

Súťaž o najkrajší balkón a záhradku

Vit'azná záhrada (autor foto: I. Martinková)

V minulom čísle Obecného spravodajcu Redakčná rada vyhlásila súťaž o najkrajší balkón a záhradku v našej obci. Vzhľadom k tomu, že o túto súťaž občania neprejavili veľký záujem a prihlásených bolo málo, redakčná rada vybrala jednu najkrajšiu záhradu. Výherkyňou sa stala Ing. Iveta Martinková.

O.R.

Vážení spoluobčania (dokončenie)

(pokračovanie zo strany 1)

deme realizovať - v podstate sme tam naďalej chceli vykonávať činnosti, ktoré sa tam realizovali skoro 30 rokov - od vybudovania ešte socialistickej stavby nákupného strediska s plánovanou nadstavbou kancelárií pre drobnú prevádzkareň, kde mali byť realizované činnosti ako autodoprava, výroba pomníkov, výroba betónových dlaždíc, dve ambulancie praktických lekárov, kaderníctvo, čistiareň a iné prevádzky. Kde by sa asi realizoval

zber odpadov z týchto činností? Chceli sme vniesť aj do tejto činnosti trošku kultúry a poriadku. Schválené finančné prostriedky vrátíme - hlavne tie, ktoré boli obci dané na zberovú techniku - traktor, štiepkovač, mulčovač. Určite máme v chotári ešte veľa krásnych zákutí - hlavne okolo Hornádu, či pod lesom, kde si môžeme spokojne vyvážať ako doteraz - však ešte nie sú všetky zapratané stavebným či iným odpadom. My to po prehliadkach, ktoré pravidelne robia ochranári odstránime na náklady obce. A ja

sa už teraz trápim, kde uskladníme posypový materiál a materiál na pieskovanie pre potreby CO. Alebo ho dovezieme tesne pred tým, ako nám začnú padať hlavne starší ľudia na zamrznutých chodníkoch? V každom prípade urobíme všetko preto, aby sme v obci prežili veľmi pekné obdobie adventu - obdobia plného očakávaní na najkrajšie sviatky v roku - na Vianoce.

Súťou
Bc. Mária Kleinová
starostka obce

viac
čítajte
na
spisskystiavnik.sk

OBECNÝ ÚRAD • STAVEBNÝ ÚRAD • ÚRADNÉ HODINY • KONTAKT • REDAKČNÁ RADA

OBECNÝ ÚRAD SPIŠSKÝ ŠTIAVNIK
HORNÁDSKA 241
059 14 SPIŠSKÝ ŠTIAVNIK
IČO: 00326569

TELEFÓN: +421 (52) 788 56 01- 03
FAX: +421 (52) 788 56 02
INTERNET: WWW.SPISSEKYSTIAVNIK.SK

PONDELOK: 7.00-12.00, 12.30-15.00
UTOROK: NESTRÁNKOVÝ DEŇ
STREDA: 7.00-12.00, 12.30-17.00
ŠTVRTOK: NESTRÁNKOVÝ DEŇ
PIATOK: 7.00-12.30

STAVEBNÝ ÚRAD
PONDELOK: 9.30-11.30 - ING. ZAVACKÁ

OBECNÝ SPRAVODAJCA • ŠTVRŤROČNÍK OBYVATEĽOV SPIŠSKÉHO ŠTIAVNIKA • VYDÁVA OČÚ V SPIŠSKOM ŠTIAVNIKU • REDAKČNÁ RADA: MAROŠ JAVORSKÝ, Bc. MÁRIA KLEINOVÁ, OĽGA RÁKOCIOVÁ, ANTONIA ZUMMEROVÁ, MGR. MÁRIA MARTINKOVÁ, MGR. MARTINA MIZEROVÁ • GRAFICKÁ ÚPRAVA: © TOMÁŠ BUJNA - /DIELNA GRAFIKY NZW - NZW.SK • VYCHÁDZA V NÁKLADE 500 KS • NEPREDAJNÉ • UZÁVIERKA NASLEDUJÚCEHO ČÍSLA BUDE 7. JANUÁR 2018 • E-MAIL: REDAKCIA@SPISSEKYSTIAVNIK.SK •

DÁTUM VYDANIA: 6. NOVEMBRA 2017 • REGISTRAČNÉ ČÍSLO EV 4002/10 • ISSN 1339-5602